

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 16.9.2011
COM(2011) 559 окончателен
2010/0312 (COD)

Изменено предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно създаването на механизъм за оценка и наблюдение с цел проверка на
прилагането на достиженията на правото от Шенген**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

1.1. Управление на Шенгенското пространство – укрепване на пространството без граничен контрол на вътрешните граници

За контекста и мотивите за измененията, които се съдържат в настоящото предложение, както и за подробно обяснение на начина, по който те трябва да функционират на практика, се препраща към съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, озаглавено *„Управление на Шенгенското пространство – укрепване на пространството без граничен контрол на вътрешните граници“*, което ще бъде прието заедно с настоящото предложение.

1.2. Законодателни промени

На 16 ноември 2010 г. Комисията прие предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно създаването на механизъм за оценка с цел проверка на прилагането на достиженията на правото от Шенген¹. С настоящото предложение се усъвършенства механизмът за оценка по Шенген, като по-специално се рационализират действията, предприемани след оценката, като се изисква от оценената държава-членка да представи план за действие за отстраняване на установените слабости и да докладва редовно относно изпълнението на този план за действие, докато слабостите не бъдат преодолени. Предвижда се в случай на сериозни пропуски, които оказват влияние върху цялостното ниво на сигурност на една или повече държави-членки, Съветът и Европейският парламент да бъдат уведомявани за това, така че другите държави-членки да упражнят натиск на най-високо политическо равнище върху държавата-членка, която не спазва правилата.

Всяка държава-членка се оценява поне веднъж в рамките на всеки петгодишен период, като обаче графикът може да бъде адаптиран спрямо установените на място нужди и обстоятелства. Освен това могат да се провеждат внезапни проверки на място с цел наблюдение на правилното прилагане на всички придружаващи мерки.

С цел да се осигури необходимата правна рамка в отговор на поканата на Европейския съвет от 23—24 юни 2011 г. за допълнително усъвършенстване на системата за оценка по Шенген и да се въведе предпазна клауза при действително критични ситуации, когато дадена държава-членка не е в състояние да спазва задълженията си съгласно шенгенските правила, както е обяснено по-подробно в посоченото в точка 1.1. съобщение, с настоящия документ Комисията изменя своето предложение, като предоставя допълнителна подкрепа на равнището на Съюза и на национално равнище, засилва получаваната от Frontex подкрепа и въвежда възможността за механизъм на равнището на Съюза за повторно въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници, когато дадена държава-членка постоянно пренебрегва задължението си да контролира своя участък от външната граница и когато обстоятелствата са такива, че представляват сериозна заплаха за обществения ред или за вътрешната сигурност на

---

¹ COM(2010) 624 от 16.11.2010 г.

равнището на Съюза или на национално равнище. Въвеждането на такъв механизъм предполага също така изменение на Кодекса на шенгенските граници, което се представя едновременно с настоящото предложение.

Необходимостта от изменение на съществуващия механизъм за оценка по Шенген като такъв е подробно разяснена в споменатото по-горе предложение от 16 ноември 2010 г. Въпреки че то се заменя с настоящото, причините за представянето на предложението през ноември 2010 г. не са се променили, поради което Комисията смята за излишно повтарянето на подробната обосновка в настоящото изменено предложение. Тъй като първоначалното предложение все още не е прието от законодателите (Европейският парламент все още не е приел позиция на първо четене в съответствие с член 294, параграф 3 от ДФЕС относно предложението), измененията са включени в текста на това първоначално предложение², което остава непроменено, с изключение на промените относно подкрепата, която да се оказва на държавите-членки, и възможното повторно въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници (членове 14 и 15, както и включване на думата „наблюдение“ в целия текст), както и известно адаптиране на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията (членове 5, 8, 13 и 17). Това адаптиране е необходимо, тъй като съответните хоризонтални правила относно „комитологията“ бяха променени след представянето на първоначалното предложение с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията³. Освен това са направени и някои други промени в текста, включително във връзка с ролята на Frontex (член 6), Европол (член 8) и докладването до Европейския парламент и до Съвета (член 19).

2. РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

Първоначалните обсъждания относно предложението за оценяването по Шенген в Съвета и в Европейския парламент, както и резолюцията на ЕП от 7 юли 2011 г.⁴, показват, че има широка политическа подкрепа за идеята, че един функциониращ механизъм трябва да бъде съпроводен с инструменти, които позволяват да се реагира при сериозни пропуски в прилагането на достиженията на правото от страна на дадена държава-членка.

В своето Съобщение относно миграцията⁵ Комисията предложи възможността да се въведе механизъм, който да позволява вземането на решение на европейско равнище за това коя държава-членка по изключение да възстанови граничния контрол по вътрешните граници и за какъв период от време. Механизмът следва да се използва само в краен случай, след като са били взети други (извънредни) мерки за стабилизиране на ситуацията на съответния участък от външната граница на европейско равнище — в дух на солидарност — и/или на национално равнище с цел да се гарантира по-добро спазване на общите правила.

---

² Измененията са в получер шрифт и подчертани.

³ ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13.

⁴ P7_TA(2011)0336.

⁵ COM(2011) 248 от 4.5.2011 г.

Тази идея беше приветствана на заседанието на Съвета по правосъдие и вътрешни работи, провело се на 12 май 2011 г., и от Европейския съвет на заседанието му на 23—24 юни 2011 г., когато беше отправен призив да се „въведе механизъм за реагиране при извънредни обстоятелства, излагащи на риск цялостното функциониране на сътрудничеството по Шенген, без обаче да се засяга принципът на свободно движение на хора.“

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Настоящото предложение доразвива политиката за вътрешните граници в съответствие с член 77, параграф 2, буква д) от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). В член 77 се предвижда премахването на граничния контрол по вътрешните граници като крайната цел на пространството за свободно движение на хора в Европейския съюз, определено в член 26 от ДФЕС. Премахването на граничния контрол по вътрешните граници трябва да бъде съпроводено с мерки в областта на външните граници, визовата политика, Шенгенската информационна система, защитата на данните, полицейското сътрудничество и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси. Правилното прилагане на тези мерки прави възможно поддържането на пространство без граничен контрол на вътрешните граници. Ето защо оценката и наблюдението на правилното прилагане на тези мерки служи за постигане на крайната цел на политиката, а именно поддържането на пространство без граничен контрол на вътрешните граници. За постигането на тази крайна цел служат също така мерките, предназначени за смекчаване на неблагоприятните последици при постоянни сериозни пропуски в прилагането от страна на дадена държава-членка на достиженията на правото от Шенген, в това число възможността за извънредно временно въвеждане на граничния контрол по вътрешните граници като крайна мярка в ситуации, в които пропуските представляват сериозна заплаха за обществения ред или за вътрешната сигурност на равнището на Съюза или на национално равнище.

В предложението за създаването на механизъм за оценка по Шенген, представено през ноември 2010 г., се съдържа цялата необходима информация относно бюджетното отражение, което остава непроменено.

Изменено предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно създаването на механизъм за оценка и наблюдение с цел проверка на прилагането на достиженията на правото от Шенген

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 77, параграф 2, буква д) от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като действат в съответствие с ~~процедурата, предвидена в член 294 от Договора~~ обикновената законодателна процедура,

- (1) Шенгенското пространство без ~~контрол по вътрешните граници~~ граничен контрол на вътрешните граници се основава на ефективно и ефикасно прилагане от страна на държавите-членки на съпътстващите мерки в областите на външните граници, визовата политика, Шенгенската информационна система, включително защитата на данните, полицейското сътрудничество, съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси и политиката в областта на наркотиците.
- (2) С решение на Изпълнителния комитет от 16 септември 1998 г.⁶ бе създаден Постоянен комитет за оценка и прилагане на Споразумението от Шенген. В мандата на Постоянния комитет се включва, на първо място, установяването на това дали дадена държава кандидатка е отговорила на всички предварителни условия за премахването на ~~контрола по вътрешните граници~~ граничния контрол на вътрешните граници и, на второ място, дали достиженията на правото от Шенген се прилагат правилно от държавите, в които тези достижения се изпълняват в тяхната цялост.
- (3) Специален механизъм за оценка и наблюдение е необходим за проверка на прилагането на достиженията на правото от Шенген, като се има предвид нуждата от осигуряване на високи единни стандарти в прилагането на достиженията на правото от Шенген и за поддържане на високо равнище на взаимно доверие между тези държави-членки, които са част от пространство без ~~контрол по вътрешните граници~~ граничен контрол на вътрешните граници.

---

⁶ ОВ L 239, 22.9.2000 г., стр. 138.

Този механизъм следва да се развие въз основа на тясно сътрудничество между Комисията и държавите-членки.

- (4) В Програмата от Хага⁷ Комисията бе приканена да „внесе предложение, веднага след пълното премахване на контрола по вътрешните граници, за допълване на съществуващия механизъм за оценка по Шенген с механизъм за надзор, който включва внезапни проверки и който осигурява активното участие на експерти от държавите-членки.“
- (5) В Стокхолмската програма⁸ се „смята, че оценката на шенгенското пространство ще продължи да бъде от основно значение и че поради това следва да бъде подобрена чрез укрепване на ролята на Frontex в тази област“.
- (6) Следователно механизмът, създаден през 1998 г., следва да бъде изменен, що се отнася до втората част на мандата, предоставен на Постоянния комитет. Първата част от въпросния мандат следва да продължи да бъде прилагана така, както е установена в част I от решението от 16 септември 1998 г.
- (7) Натрупаният опит по време на предишни оценки показва нуждата от съгласуван механизъм за оценка **и наблюдение**, който обхваща всички области от достиженията на правото от Шенген, освен тези, в които вече съществува специален механизъм за оценка, създаден в рамките на правото на ЕС.
- (8) Държавите-членки следва да участват активно в процеса на оценка **и наблюдение**. ~~Мерките за прилагане на настоящия регламент следва да бъдат приети като се използва процедурата по управление, предвидена в член 4 от Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. за установяване на условията и реда за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията.~~

За да се гарантират еднакви условия за прилагането на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията⁹. С оглед на условията по член 2, параграф 2, буква б), подточка iii) от посочения регламент се прилага процедурата по разглеждане.

- (9) Механизмът за оценка **и наблюдение** следва да създаде прозрачни, ефикасни и ясни методологични правила, които да се прилагат за оценките, използването на висококвалифицирани експерти за проверките на място и за действията, които се предприемат след направените в рамките на оценките констатации. По-специално, в методологията следва да се предвидят внезапни проверки на място, които да допълват предварително обявените проверки, особено що се отнася до граничния контрол и визите.

---

⁷ ОВ С 53, 3.3.2005 г., стр. 1 (параграф 1.7.1).

⁸ Документ 17024/09 на Съвета, приет от Европейския съвет на 10—11 декември 2009 г.

⁹ ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13.

- (10) В обхвата на механизма за оценка **и наблюдение** следва да бъде включен също така преглед на съответното законодателство за премахването на контрола по вътрешните граници и проверките в рамките на националната територия на държавата. С оглед на спецификата на тези разпоредби, които не засягат вътрешната сигурност на държавите-членки, съответните проверки на място следва да бъдат възложени изключително на Комисията.
- (11) При оценката **и наблюдението** следва да се отделя специално внимание на зачитането на основните права при прилагането на правото от Шенген.
- (12) Оценката следва да гарантира, че държавите-членки действително прилагат шенгенските правила в съответствие с основните принципи и разпоредби. Поради това оценката включва всички значими елементи от законодателството и всички оперативни дейности, които допринасят за функционирането на пространството без граничен контрол на вътрешните граници.**
- (1213)** Европейската агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на държавите-членки на Европейския съюз¹⁰ (наричана оттук нататък „Frontex“) следва да оказва подкрепа при привеждането в действие на механизма, основно в областта на анализа на риска, отнасящ се до външните граници. Механизмът следва също така да може да разчита на специализирания опит на агенцията при извършването на внезапни проверки на място по външните граници.
- (14) Механизмът за оценка и наблюдение следва също така да предоставя възможност за отстраняване на сериозни пропуски в прилагането на достиженията на правото от Шенген, като се гарантира, че Комисията оказва адекватна подкрепа за това с техническата помощ на Frontex, Европол и други заинтересовани агенции на Европейския съюз. Като крайна мярка и дотолкова доколкото обстоятелствата представляват сериозна заплаха за обществения ред или за вътрешната сигурност на равнището на Съюза или на национално равнище, следва да се предвиди възможността за повторно въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници в степен и с продължителност, необходими за смекчаване на неблагоприятните последици от тези пропуски.**
- (1315)** Държавите-членки трябва да осигурят експерти за проверките на място, които притежават необходимия опит и са преминали специален курс на обучение за тази цел. Съответните институции (напр. Frontex) следва да предоставят подходящи курсове на обучение, а на държавите-членки следва да се осигурят средства чрез съществуващи финансови инструменти и тяхното доразвиване в подкрепа на организирането на специализирани обучения в областта на оценката на достиженията на правото от Шенген.
- (1416)** В съответствие с членове 1 и 2 от Протокола относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящия регламент и

---

¹⁰ Регламент (ЕО) № 2007/2004 на Съвета от 26 октомври 2004 г. (ОВ L 349, 25.11.2004 г., стр. 1).

следователно не е обвързана с него и не го прилага. Като се има предвид, че настоящият регламент доразвива достиженията на правото от Шенген съгласно разпоредбите на част трета, дял V от Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания следва, в съответствие с член 4 от посочения протокол, в срок от шест месеца след приемането на настоящия регламент да реши дали ще го приложи в националното си право.

(4517) Настоящият регламент доразвива разпоредбите от достиженията на правото от Шенген, в които Обединеното кралство не участва в съответствие с Решение 2000/365/ЕО на Съвета от 29 май 2000 г. относно искането на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген¹¹. Следователно Обединеното кралство не участва в приемането на настоящия регламент, не е обвързано от него и не го прилага.

(4618) Настоящият регламент доразвива разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Ирландия не участва в съответствие с Решение 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно искането на Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген¹². Следователно Ирландия не участва в приемането на настоящия регламент, не е обвързана от него и не го прилага.

(4719) По отношение на Исландия и Норвегия настоящият регламент доразвива разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението, сключено от Съвета на Европейския съюз, от една страна, и Република Исландия и Кралство Норвегия, от друга страна, за асоциирането на тези две държави в процеса на изпълнение, прилагане и развитие на достиженията на правото от Шенген¹³.

(4820) По отношение на Швейцария настоящият регламент доразвива разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария за асоцииране на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген¹⁴.

(4921) По отношение на Лихтенщайн настоящият регламент доразвива разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн за присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген¹⁵.

---

¹¹ ОВ L 131, 1.6.2000 г., стр. 43.

¹² ОВ L 64, 7.3.2002 г., стр. 20.

¹³ ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 36.

¹⁴ ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 52.

¹⁵ **ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 19.**

(2023) По отношение на Кипър настоящият регламент представлява акт, доразвиващ достиженията на правото от Шенген или е свързан по друг начин с тях по смисъла на член 3, параграф 2 от Акта за присъединяване от 2003 г.

(2124) По отношение на България и Румъния настоящият регламент представлява акт, доразвиващ достиженията на правото от Шенген или е свързан по друг начин с тях по смисъла на член 4, параграф 2 от Акта за присъединяване от 2005 г.

(2225) Въпреки това експерти от Кипър, България и Румъния следва да участват в оценката на всички части на достиженията на правото от Шенген,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Цел и приложно поле

С настоящия регламент се създава механизъм за оценка **и наблюдение** за проверка на прилагането на достиженията на правото от Шенген в държавите-членки, в които те се прилагат напълно.

Експерти от държавите-членки, които съгласно съответния Акт за присъединяване не прилагат все още напълно достиженията на правото от Шенген, участват въпреки това в оценката **и наблюдението** на всички части на това право.

Член 2

Дефиниции

За целите на настоящия регламент,

„достижения на правото от Шенген“ означава разпоредбите на правото от Шенген, интегрирани в правната рамка на Европейския съюз посредством протокола, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, заедно с актовете, които доразвиват това право или са свързани по друг начин с него.

Член 3

Отговорности

1. Комисията е отговорна за прилагането на настоящия механизъм за оценка **и наблюдение** в тясно сътрудничество с държавите-членки и с подкрепата на европейските органи, определени в настоящия регламент.
2. Държавите-членки си сътрудничат с Комисията, за да ѝ позволят да изпълнява задачите, възложени ѝ от настоящия регламент. Държавите-членки също така си сътрудничат с Комисията по време на подготовката на оценката, проверката на място, изготвянето на доклада и действията, които следва да се предприемат след извършването на оценката.

Член 4

Оценки

Оценките могат да се състоят от въпросници и проверки на място. И двата начина могат да бъдат допълнени от изложения на оценяваната държава-членка в областта, обхваната от проверката. Проверките на място и въпросниците могат да бъдат използвани поотделно или в комбинация по отношение на определени държави-членки и/или дадени области. Проверките на място могат да бъдат предварително обявени или внезапни.

Член 5

Многогодишна програма

1. Комисията изготвя многогодишна програма за оценка, обхващаща период от пет години, ~~в съответствие с процедурата, описана в член 15, параграф 2~~, не по-късно от шест месеца преди започването на следващия петгодишен период. **Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 17, параграф 2.**
2. Многогодишната програма съдържа списък на държавите-членки, които следва да бъдат оценени всяка година. Всяка държава-членка се оценява поне веднъж по време на всеки петгодишен период. Редът за оценка на държавите-членки се основава на анализ на риска, вземащ предвид миграционния натиск, вътрешната сигурност, периода, изтекъл от предишната оценка, и съотношението между различните части от достиженията на правото от Шенген, които следва да бъдат оценени.
3. Многогодишната програма може да бъде адаптирана при необходимост в съответствие с процедурата, посочена в параграф 1.

Член 6

Анализ на риска

1. Не по-късно от 30 септември всяка година Frontex представя на Комисията анализ на риска, отчитащ миграционния натиск и съдържащ препоръки за приоритети за оценките, които да бъдат извършени през следващата година. Препоръките се отнасят до определени участъци от външните граници и до определени контролно-пропускателни пунктове, които да бъдат оценени в рамките на многогодишната програма през следващата година. Комисията предоставя анализа на риска на разположение на държавите-членки.
2. В същия срок, който е посочен в параграф 1, Frontex представя на Комисията отделен анализ на риска с препоръки за приоритети за оценки, които да бъдат извършени под формата на внезапни проверки на място през следващата година. Тези препоръки могат да се отнасят до всеки регион или конкретна област и съдържат списък с поне десет определени участъка от външните граници и десет определени гранични контролно-пропускателни пунктове.

Комисията може по всяко време да поиска от Frontex да ѝ представи анализ на риска с препоръки за оценки, които да бъдат направени под формата на внезапни проверки на място.

Член 7

Въпросник

1. Комисията изпраща стандартен въпросник на държавите-членки, които ще бъдат оценени през следващата година, не по-късно от 15 август предишната година. Въпросникът обхваща съответното законодателство, организационните и техническите средства на разположение за прилагането на достиженията на правото от Шенген и статистически данни за всяка област, обхваната от оценката.
2. Държавите-членки предоставят отговорите си на Комисията в срок от шест седмици след получаването на въпросника. Комисията предоставя получените отговори на разположение на другите държави-членки.

Член 8

Годишна програма

1. Като има предвид анализа на риска, предоставен от Frontex в съответствие с член 6, отговорите на въпросника, посочен в член 7, и, когато това е уместно, **Европол или** други подходящи източници, Комисията изготвя годишна програма за оценка не по-късно от 30 ноември предишната година. Програмата може да предвижда оценката на:
  - прилагането на достиженията на правото от Шенген или части от него от дадена държава-членка, както е установено в многогодишната програма;
и в допълнение, когато е подходящо:
  - прилагането на определени части от достиженията на правото от Шенген в няколко държави-членки (тематични оценки);
  - прилагането на достиженията на правото от Шенген от група държави-членки (регионални оценки).
2. Първата част на програмата, ~~приета в съответствие с процедурата, упомената в член 15, параграф 2,~~ изброява държавите-членки, които ще бъдат оценени през следващата година в съответствие с многогодишната програма. В тази част се изброяват областите — предмет на оценка, и проверките на място. **Тази част се приема от Комисията. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 17, параграф 2.**
3. Комисията изготвя втората част на програмата, в която се изброяват внезапните проверки на място, които да бъдат извършени през следващата

година. Тази част се счита за поверителна информация и не се предоставя на държавите-членки.

4. Годишната програма може да бъде адаптирана при необходимост в съответствие с параграфи 2 и 3.

Член 9

Списък с експерти

1. Комисията съставя списък с експерти, определени от държавите-членки за участие в проверки на място. Списъкът се съобщава на държавите-членки.
2. Държавите-членки посочват областите на специализация на всеки експерт, ~~в съответствие с областите, изброени в приложението към този регламент.~~ Държавите-членки уведомяват Комисията възможно най-бързо за всякакви промени, настъпили във връзка с тази информация.
3. Държавите-членки посочват кои експерти могат да бъдат на разположение за внезапни проверки на място в съответствие с изискванията на член 10, параграф 5.
4. Експертите следва да притежават необходимите квалификации, включително солидни теоретични познания и практически опит в областите, обхванати от механизма за оценка, както и добро познаване на принципите, процедурите и техниките на оценка и следва да могат да общуват ефикасно на общ език.
5. Държавите-членки следят за това определените от тях експерти да отговарят на изискванията, изброени в предходния параграф, включително и чрез посочване на специализацията на експертите. В допълнение, държавите-членки следят за това експертите да се обучават постоянно, за да продължават да отговарят на горепосочените изисквания.

Член 10

Екипи, отговорни за проверките на място

1. Проверки на място се извършват от екипи, назначени от Комисията. Екипите се съставят от експерти, присъстващи в списъка от експерти, посочен в член 9, и от ~~служители~~ **представители** на Комисията. Комисията **се стреми да осигури** географския баланс и компетентността на експертите, които вземат участие в екипите. Експерти от държавите-членки не могат да вземат участие в проверка на място в държавата-членка, в която работят.
2. Комисията ~~може да покани~~ **кани** Frontex **и, когато това е целесъобразно,** Европол, Евроюст или други заинтересовани европейски органи да определят свой представител, който да вземе участие като наблюдател в проверка, обхващаща област от тяхната компетентност.

3. Броят експерти (включително наблюдателите), участващи в проверки за оценка, не може да надвишава осем човека за предварително обявените проверки и шест човека за внезапните проверки на място.
4. При предварително обявени проверки държавите-членки, чиито експерти са определени за участие в съответствие с параграф 1, се уведомяват от Комисията не по-късно от четири седмици преди насрочената проверка на място. Държавите-членки разполагат с една седмица, за да потвърдят участието на своите експерти.
5. При внезапните проверки държавите-членки, чиито експерти са определени за участие в съответствие с параграф 1, се уведомяват от Комисията не по-късно от една седмица преди насрочената проверка на място. Държавите-членки разполагат с 48 часа, за да потвърдят участието на своите експерти.
6. Водещите експерти при проверките на място са ~~длъжностно~~ лице **представител** на Комисията и експерт от държава-членка, които се определят преди проверката съвместно от членовете на екипа от експерти.

Член 11

Провеждане на проверките на място

1. Екипите, определени за извършване на проверка на място, предприемат всички необходими подготвителни действия, за да осигурят ефикасността, точността и съгласуваността на проверките на място.
2. Засегнатата държава-членка се уведомява:
  - поне два месеца преди извършването на предварително обявена проверка на място;
  - поне 48 часа преди извършването на внезапна проверка на място.
3. Всеки един от членовете на екипа носи идентификационен документ, който му разрешава да извършва проверки на място от името на Европейския съюз.
4. Държавата-членка, в която се извършва проверката, се ангажира да предостави директен достъп на екипа от експерти до всички лица от интерес за целите на проверката. Тя осигурява също така достъп на екипа до всички места, помещения и документи, необходими за извършването на оценката. Държавата-членка осигурява възможността на екипа да упражни мандата си за проверка на дейностите в областите, които трябва да бъдат оценени.
5. Въпросната държава-членка подпомага екипа при извършване на задачите му с всички средства, с които законово разполага.
6. В случаите на предварително обявени проверки Комисията предоставя предварително на въпросната държава-членка имената на експертите от екипа. Държавата-членка определя лице за контакт за осъществяване на практическата организация на проверката.

7. Държавите-членки носят отговорност за извършване на необходимото по организацията на пътуването и пребиваването на своите експерти. Разходите за път и престой на експертите, участващи в проверките, се възстановяват от Комисията.

Член 12

Проверка на свободното движение на хора по вътрешните граници

Без да се засяга действието на член 10, екипите за внезапни проверки на място за проверка на отсъствието на граничен контрол на вътрешните граници се състоят единствено от ~~служителни~~ **представители** на Комисията.

Член 13

Доклади за оценка

1. След всяка оценка се изготвя доклад. Докладът **за оценка** се основава на констатациите, направени на място, и на отговорите на въпросника, в зависимост от случая.
  - а) Ако оценката се основава само на въпросника или на резултатите от внезапна проверка, докладът се изготвя от Комисията.
  - б) В случаите на предварително обявени проверки докладът се изготвя от екипа експерти по време на проверката. ~~Служителят~~ **Представителят** на Комисията носи отговорност за добросъвестното и качествено изготвяне на доклада като цяло. Ако съществуват разногласия, екипът се стреми да постигне компромисно решение. В доклада могат да бъдат включени особените мнения на експертите.
2. Докладът анализира в зависимост от случая качествените, количествените, оперативните, административните и организационните аспекти и изброява недостатъците или слабостите, констатирани по време на оценката. Докладът съдържа препоръки за коригиращи действия и срокове за изпълнението им.
3. За всяка констатация от доклада се прилага една от следните класификации:
  - а) съответства;
  - б) съответства, но е необходимо подобрение;
  - в) не съответства.
4. Комисията предоставя **проекта на** доклада на оценяваните държави-членки в срок от шест седмици след извършаването на проверката на място или след получаването на отговорите на въпросника, в зависимост от случая. Оценяваната държава-членка предоставя забележките си по доклада в рамките на две седмици.

5. Експертът на Комисията представя проекта на доклада и отговора на държавата-членка на комитета, създаден в съответствие с член ~~15~~17. Държавите-членки се приканват да коментират отговорите на въпросника, проекта на доклада и забележките на оценяваната държава-членка.

Въз основа на това Комисията решава относно доклада за оценка и препоръките по отношение на класификацията на констатациите, упомената в параграф 3, се приемат от Комисията в съответствие с процедурата посочена в член 15, параграф 2. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 17, параграф 2.

В рамките на един месец след приемането на доклада оценяваната държава-членка предоставя на Комисията план за действие за отстраняването на установените слабости.

След като се консултира с екипа от експерти, Комисията представя оценката си относно адекватността на плана за действие на комитета, създаден в съответствие с член ~~15~~17, **в срок от един месец след получаването на плана за действие от държавата-членка.** Държавите-членки се приканват да предоставят коментарите си по плана за действие.

6. Оценяваната държава-членка докладва на Комисията относно изпълнението на плана за действие в срок от шест месеца след получаване на доклада за оценка и продължава да изготвя доклади на всеки три месеца до пълното изпълнение на плана за действие. В зависимост от сериозността на констатираните слабости и на мерките, взети за тяхното отстраняване, Комисията ~~може да насрочи предварително обявени проверки в съответствие с процедурата, упомената в член 15, параграф 2, за да провери изпълнението на плана за действие~~ **взема решение относно провеждането на предварително обявени проверки за изпълнението на плана за действие. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 17, параграф 2.** Комисията може също да насрочи внезапни проверки на място.

Комисията редовно информира комитета, създаден в съответствие с член ~~15~~17, относно изпълнението на плана за действие.

7. Ако дадена проверка на място установи сериозен пропуск, който може да окаже значително влияние върху цялостното ниво на сигурност на една или повече държави-членки, Комисията, по собствена инициатива или по искането на държава-членка, информира Съвета и Европейския парламент възможно най-бързо.

Член 14

Мерки по външните граници и подкрепа от Frontex

- 1. Когато в доклада за оценка са констатирани сериозни пропуски в осъществяването на граничния контрол на външните граници или на процедурите по връщане и с цел да се осигури спазване на препоръките,**

посочени в член 13, параграф 5, Комисията може да реши да поиска от оценената държава-членка да предприеме някои конкретни мерки, които могат да включват едно или няколко от следните действия:

- започване на разполагането на европейски екипи за гранична охрана в съответствие с разпоредбите на Регламента за Frontex;
- представяне за одобрение на Frontex на своите стратегически решения относно оценката на риска и планове за разполагането на оборудване;
- затваряне на определен контролно-пропускателен пункт за ограничен период от време, докато не бъдат отстранени слабостите.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 17, параграф 2.

2. Комисията информира редовно комитета, създаден в съответствие с член 17, относно напредъка в изпълнението на посочените в параграф 1 мерки и относно неговото въздействие спрямо констатираните пропуски.

Член 15

Сериозни пропуски, свързани с граничния контрол на външните граници или процедурите по връщане

1. Без да се засяга шестмесечният срок за докладване относно изпълнението на даден план за действие, посочен в член 13, параграф 6, ако в посочения в член 13, параграф 5 доклад за оценка се заключава, че оценената държава-членка сериозно пренебрегва задълженията си за осъществяването на граничен контрол на външните граници или на процедурите по връщане, оценената държава-членка докладва относно изпълнението на плана за действие в срок от три месеца след получаването на доклада за оценка.
2. Ако след изтичане на срока от три месеца, посочен в параграф 1, Комисията констатира, че ситуацията не се е променила, се прилагат членове 23, 23а и 26 от Кодекса на шенгенските граници.

Член 14 16

Чувствителна информация

Членовете на екипа считат за поверителна всяка информация, получена от тях при изпълнение на задълженията им. Докладите, изготвени вследствие на проверки на място, са с ниво на класификация „Restricted“. Комисията, след като се консултира с държавата-членка, за която се отнася докладът, решава коя част от него може да бъде оповестена публично.

~~Член 15~~

Комитет

- ~~1. Комисията се подпомага от комитет от представители на държавите-членки, чийто председател е представител на Комисията.~~
- ~~2. Когато има позоваване на настоящия параграф, се прилагат членове 4, 7 и 8 от Решение 1999/468/ЕО.~~

Член 17

Комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

~~Член 16~~18

Преходни разпоредби

1. Първата многогодишна програма в съответствие с член 5 и първата годишна програма в съответствие с член 8 се изготвят шест месеца след влизането в сила на настоящия регламент. Началната дата и на двете програми е една година след влизането в сила на настоящия регламент.
2. Първият анализ на риска, изготвен от Frontex в съответствие с член 6, се предоставя на Комисията не по-късно от три месеца след влизането в сила на настоящия регламент.
3. Държавите-членки определят експертите си в съответствие с член 9 не по-късно от три месеца след влизането в сила на настоящия регламент.

~~Член 17~~19

Информация за Европейския парламент и за Съвета

Комисията информира Европейския парламент и Съвета за препоръките, приети от Комисията в съответствие с член 13, параграф 5.

~~Член 18~~20

Докладване на Европейския парламент и на Съвета

Комисията представя годишен доклад до Европейския парламент и до Съвета относно извършените в съответствие с настоящия регламент оценки. Докладът се оповестява публично и включва информация относно:

- оценките, извършени през изминалата година, и
- заключенията от всяка оценка и степента на изпълнение на действията по отстраняване на установените слабости.

Член ~~19~~21

Отменя

Част II от Решението на Изпълнителния комитет от 16 септември 1998 г. относно създаването на Постоянен комитет за оценка и прилагане на Споразумението от Шенген (SCH/Com-ex (98) 26 окончателен.), озаглавена „Изпълнителен комитет за държавите, които вече прилагат конвенцията“, се отменя една година след влизането в сила на настоящия регламент.

Член ~~20~~22

Съветът може да реши да извърши оценките по Шенген, упоменати в актове за присъединяване, сключени след влизането в сила на настоящия регламент, в съответствие с настоящия регламент.

Член ~~21~~23

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите-членки в съответствие с ~~Договора за функционирането на Европейския съюз~~ **Договорите.**

Съставено в Брюксел,

*За Европейския парламент
Председател*

*За Съвета
Председател*